

המאור שבתורה

מעט מן האור דוהה הרבה מן החושך

לצ"נ: מו"א עט"ר חיים בן שמחה ז"ל לרפואת והצלחת: שמחה בת נעימה תחי'

שבת כח' כסלו התשע"ח

הדלקת נרות	צאת השבת	ר"ת
16:22	17:14	17:45
16:19	17:10	17:41
16:18	17:10	17:40
16:22	17:14	17:45

כל הזכויות שמורות

ישא לאור להעמקת התורה ועמלה
עורך: יובל דהאן נ"י 050-4194600

קשה לאדם להתגבר על פחדים המתעוררים בלבו.

בענת שהזיק **חכם** **ששון** לו, זצ"ל להתאשפו בבית חולים, ובמסגרת הטיפולים הוצרך לעבור סדרת זריקות, לא יכול היה לסבול לרגע שתהיה זו אחות תורנית אשר תזריק את הזריקות. וכן מיד עם בואה למלאות את חובתה, **תיני קפץ** ממיטת חוליו וברח לעיניה הגדהמות של האחות, עד אשר אולצו צוות בית החולים להחליף את האחות באח ואז נעתר הרב לעבר אות סדרת הטיפולים בגופו. גם בסוף ימיו,

כאשר כבר היה **תשוש** ו**חסר אונים**, משותק ברוב חלקי גופו בלי אפשרות להזיז יד או רגל, וכוחותיו לא עמדו לו, בכל זאת כאשר היו ניגשות אחיות מצוות הרפואי לטפל ברב, היה זועק בצער, בקול חרישי ובעצבי ברזל בשפתו: "די מספיק מאבאס באקא (תפסיקו כבר!)! עד כדי כך לא יכל הרב לסבול מגע אישה **בגופו הקדוש**, שהטור והעדין, אף לצורך רפואתו.

מענה אין דלות והקטנה, מגאוה אין עשירות וגדולה

כשנתיים קודם הסתלקותו נפטרה עליו זוגתו הצדקת הרבנית עליה השלום אשר היא הייתה **עורוה בחיים** במסירות ונתנה לו לעסוק בכל פעליו הרבים.

הסתלקותה הוסיפה להחליש את **רבי בן ציון אבא שאול** זצ"ל, אולם בכל זאת המשיך הוא לקבל קהל ולברך אנשים וכן ללמד את התלמידים, וכמוכן עבודתו את בוראו המשיכה **בדבקות ושמחה**.

רבי ושה לו זצ"ל היה מחבב את התלמידים באופן מיוחד מאוד. ואף שבדרכו הצנועה היה מהלך בדרך כלל **כשראשו מורכן** כלפי מטה, כשהיה רואה את תלמידיו בדרך הולכים עם האישה אחרי הנישואין, היה מגביה את עיניו, מאיר להם פנים ושואל לשלומם בלבביות, כדי שתראה האישה ותאמר: "אם הגאון הזה כך מחבב ומכבד את בעלי אז גם אני צריכה לכבד ולחבב אותו!" **בעלי השוב!** לא נתמה עוד בדומענו את תלמידיו אומרים משפטים כגון: כל אשר לי בתורה ובמידות - מכווה וממנו.

מעיד אני עלי שמים וארץ כי לא טעמתי טעם **מתיקות של תורה** ערבה לחיך ותענוג מלימוד כמו אצל רבנו... לא פעם שאלנו את עצמנו: האם באמת יש לנו שכר על לימוד תורה?! והרי יש לנו הנאה וסיפוק כה גדולים...

כשאתה חושב על עצמך כ"אורח" בעולם הזה, הרי אתה כבר קצת "בעל בית" על עצמך

זו לשון רבינו הגדול **עובדיה יוסף** זצ"ל אומר, "בפסח הזה ביקשו אותי בבני ברק שאניג שיעור לבני הישיבות במה שנקרא 'בין הזמנים'. בהכ"ל היה מלא בבני ישיבות ברוך ה', אמרתי להם כשהיה - שעה ורבע דברי הלכה. אך לבני הישיבות צריך להסביר את הדברים **בשורשים מהגמרא ופוסקים**. איך נחלקו הפוסקים ואיך הגענו לפסק ההלכה הזאת. סיפרו לי אח"כ שהיו קבוצה של בני ישיבה שהלכו יחד לביתו של אחד ממכרי "לשתות לחיים". לשאלתו "על מה לחיים, מה קרה לכם?" אמרו לו: "פעם ראשונה נפתחו עינינו, לא ידענו מה זה הלכה, עד עכשיו שמענו הרבה לפולנים, הרבה סברות מהגאונים שלנו. היום בפעם הראשונה בחיינו הבנו **מה זה הלכה**, איך פוסקים הלכה".

לצערנו חבל שבישיבות הקדושות האלה שמוסרים נפשם לתורה, יש שקדנים עצומים, ולא יתנו להם לדעת איך מגיעים לפסק הלכה, שזהו העיקר. העיקר שלנו זה הלכה, 'גדול תלמוד שמביא לידי מעשה', אם לא יבוא לידי מעשה, מה זה תלמוד. היסוד זהו המעשה. ואם אדם ילמוד הרבה טור בית יוסף, וגדולי האחרונים, **יפקחו עיניו**, הם מיישרים את שכלו, ומלמדים אותו להגיע לפסק הלכה".

נקודה למחשבה

בגרמניה הנאצית, אני זוכרת את העיניים, את הצער, הדמעות שכבר אין להם כוח לצאת מתוך העיניים. הכאב, העניות והקור העז, חוסר האונים ומה לא... האמת, על הכל יכולנו והתגבר, חוץ מעל דבר אחד - **הרעב**. לרעב זרועות ארוכות מאוד, על הרעב אי אפשר להתגבר, היו כאלה שהיו מוכנים אפילו למות, ובלבד שתיהיה להם עוד פרוסת לחם. הגרמנים ידעו בדיוק את כמות המזון והשומן הזקוקה לגוף, כדי לשמור את החיים בצורה המינימאלית. כל יום, היינו מקבלים, **אבא, אמא וששת אחייה ואחיותיה** פרוסת לחם אחת, לכל אחד מאיתנו, וכוס תה שממש רחוקה מלהיות תה. זה היה פשוט עולם ומלואו. היינו מחכים בכיליון עיניים ובדריכות, לשעות הערב. וזאת, רק כדי לקבל את המנה, מנת האוכל היומית... עד שאבא השתגע. יום אחד, בשעות אחר הצהריים, נכנס אבא לביתן ובידיו כרגלי שקית עם תשע פרוסות לחם ונקנן "התה". הוא עמד מולנו, אסף את כל בני המשפחה ואמר: "בני, בנותיי, היום פסח! **לא אונלים לחם!**" "מה! אבא! מה אתה אומר?!... לא האמנו למשמע אוזנינו. בפסח לא אונלים לחם. נקודה! אנו יהודים, יהודים נשואים יהודים, ויהי מה." פסק אבא. "אבל אבא, נמות כולנו ברעב" אבל תחנונוני לא עזרו לנו, אבא בשלו.

בכל יום, היה לוקח אבא את פרוסת הלחם ומאחסן אותם עד אחרי הפסח. אכלנו הרבה קליפות תפוחי אדמה, בלענו הרבה שאריות של קליפות ביצים, ולו רק להישאר בחיים. אבל לחם - לא אכלנו - פסח! כל אחת צ היינו מסתכלים על פרוסת הלחם הנעטפות ונשמרות, אך **הגאוה היהודית** נתנה לנו כוח להמשיך. מיד עם צאת החג, התחלנו לשמוע את הפצצות מטוסי בעלות הברית, יום למחרת הגרמנים כבר ידעו שסופם קרב. אני זוכרת, אפריל, עדיין אירופה קפואה, החלו החיילים הנאצים להאיץ בנו, "החוצה מההדרים"... צעקו. ואנו התחלנו את המסע הבלתי נגמר. "מצעדי המוות" כך קראו למסעות אלו. בכפור, בשלג, תשושים, רעבים וחולים הצעידו אותנו הגרמנים ללא כיוון וללא מטרה. הרבה מהיהודים לא עמדו במעסה והחלו ליפול, אחד אחרי השני, בשלג הקפוא. מדי פעם, אבא היה מוציא מתוך החבילה את אותן פרוסות לחם שכבר הספיקו להבאיש. לפרקים, היה נתון למי מאיתנו, עוד פרוסת לחם, ששמרה על גופינו וכוהנו. אבא, אמא וכל אחי ואחיותיי - כולנו הצלחנו לשרוד את "מצעדי המוות", **בזכות אותן פרוסות לחם**, פרוסות, שאבא התעקש עליהן - "בפסח לא אונלים לחם." היום, בגאון ובראש מורם, כשאני צועדת את "מצעדי החיים", יודעת אני מהי כוחה של אמונה.

אומר שלמה המלך: "הולך בתום - ילך בטח" ומוסיף הזוהר הקדוש... "בוא וראה. אותו ההולך בדרך האמת. הקביה מחפה עליו כדי שלא יתודע. ולא יהיה ניכר לבעלי הדין. **אשריהם האנשים** ההולכים בדרך האמת. (העורך)

העלון לע"נ רחל בת קלרה אלבו

בגדי שבת של אדמו"ר **הבבא סארי** זצ"ל היו כולם לבנים, **מכף רגל ועד ראש**, שלא כבגדי החול שלו, שהעלוינים שבהם, היו בדרך כלל שחורים ואפורים. האדמו"ר הקפיד על לבושו, שיהיה כמו בזמן אבותינו, והיו לו שמונה עשרה בגדים. רבי יוסי מפרט שם את **שמונה עשר הבגדים**, שהגו ללבוש, שכללו את האיציטלא דרבנן, מחשיא, קמיזא, חגורות וסודר לכסות את הראש, וכו'.

האדמו"ר הקפיד תמיד על בגדיו **שלא תשתנה צורתם**, גם בעלותו ארצה, מקום בו סגנון הלבוש היה שונה לחלוטין.

מנגן ניכר, במנגינתו והאדם בסיגנונו.

סח רבי משה זלמן: "בטבעי אני נהנה להעמיק בלימוד התורה, הנני משתוקק ללמוד בחריפות ופלפול, כפי שהסכנתי עד התקופה שבה חליתי. אך מאז נכרכו כמה בעיות רפואיות על בשרי, כמו לחץ דם ומכאובים אחרים, נצבר ממני **להרבות בלימוד** כחפצי, מתוך התלהבות ויגיעה, לפיכך מרבה אני עתה בלימוד הפשט." והוסיף כמתנחם: "בלימוד פשט יש גם מעלה, חכמינו ז"ל הכריעו כי סיני עדיף על עוקר הרים, הסובר המקובל הוא- **"סיני"** הוא הבקי, **"עוקר הרים"** הוא הפלפול, לבקי יש עדיפות על הריף שחסרה לו בקיאות. והרי הכל צריכין למרי חטיא. אך ניתן עוד לפרש- הוסיף רבנו- "סיני" עדיף, כלומר, **בלימוד של פשט** הטעויות הן פחות שכיחות, ואילו בלימוד בדרך פלפול קיים לעיתים סיכון של "לפום חורפא שבשטא", לכן הסיקו חז"ל כי סיני עדיף."

סיפורי צדיקים המסופרים בתנועות חסידות הם טל של תחייה, המחזיר חיות בהשכלה ובעבודה.

פעם נשאלה בקה של הרבנית ארישבי ע"ה - הרבנית **הרבנית ארישבי** ע"ה - איך הסתדרה אמה עם חנוף הנקדים ללא עזרתו של בעלה הגדול, שהיה עסוק תדיר בלימוד התורה וימים נליל.

וכך השיבה: "אמא אמה לנו פעם, שכאשר רואים הנקדים את המסירות של אבא לשקיה בתורה, זו הדרך הטובה ביותר לחנוכה, והיא אינה צריכה ליותר מקף. עם זאת, המסירות שהיא הראתה לילדיה לגבי הקשיבות של כל רגע בשקידת. התורה, היתה בה יותר מפל לתנף את הנקדים לפאיתם השוקרה

קדושת הבית מספר הגר"א **לאביאן** זצ"ל - בימי נעורי למדתי בישיבת "לומזה". בעיירה עמד בית-חולים ישר, עשוי מעצים. "זקן" היה כל-כך בית-החולים עד שגם זקני העיירה לא ידעו את גילו. לא פעם קרה שחולה ששכב זמן ממושך בבית-החולים הזה נחלה בימי מחלתו **במחלות נוספות** שלא חלה בהן מעולם. הדבר היה לפלא. לביור פשר התופעה המוזרה המתרחשת בין כותלי בית-החולים, הזעיקה הנהלת בית-החולים פרופסורים גדולים מורושא. ישבו הללו וחקרו את העניין והגיעו למסקנה, שמרוב יושנו של בית-החולים נבלעו בקירותיו כמה סוגי מחלות מדבקות, ובעטיין נדבקים החולים השוהים בו במחלות נוספות.

מיד הרסו את כל הבניין, הוציאו את כל העצים שהם בנוי היה בית-החולים אל מחוץ לעיר ושרפו עד שלא נותר מהם כל זכר. ודברים קל וחומר הם: אם במחלות הגוף כך - במחלות הנפש על אחת כמה וכמה. "ולכן" - מסיק הגר"א לאביאן זצ"ל - "יש לידע שבבית שגרה משפחה שלא שמרה על **"עורת המשפחה"** או שהיללו את השבת וכדומה, נולדים בבית נגעים גדולים ונבלעים בקירותיו מחלות רוחניות. ואם נכנסים לבית כזה יש לפחד שמא, חס-וחלילה, ידבקו הבאים אליו.

ידיד: למה ברחת מהדר ניתוח? חולה: האחות אמרה: תהיה חזק, אל תתרגש, זה ניתוח פשוט. ידיד: אז מה? בסך הכל היא ניסתה להרגיע. החולה: כן, אבל היא **דברה עם המתח.**

כל העלונים: hamaor.net

מדברי נבדדי: "המשא הפכד שנקטה על עצמה סבתנו ע"ה לא מנע ממנה לקבל פרט בחיי הסבא מרן **וסך שלום ארישבי** זצ"ל, לכבודו ולשקרו בכל המצבים. עם כל מעשיה הגדולים בפני ומחוצ, ויחד עם דאגתה לתלפאים ולנזקאים, הצליחה שלא לגרע כמלא ניהם מעבודה העקרי.

ספר התורה שלה, עמד בראש מעשיה. והרצון לעמד לשרותו היה עקר מאוניה. **גם בנאות** האחרונים לחייה, פאשר קשתה עליה נשימתה, התגברה בקשי על **שהעל** שחנק את רגונה בפילות, ובשארית כחותיה יצאה להצד להשתעל שם, כדי **שלא להפריע** לבעלה הגדול ממלמודו ולגרום לו בקלה חלילה.

משולחן גבוה

דברי תורה מפי ראש מוסדות "אור החיים" הגאון הרב **ראובן אלבז שליט"א**

"יניה מקץ שנתים ימים ופרעה חלם" (בראשית מא, א) **דרשו** רבותינו (בראשית רבה פט, א) קץ שם לחושך, זמן הקציע הקבי"ה ליוסף כמה שנים ישב בבית האסורים, וכיון שהגיע הקץ חלם פרעה חלום ויצא יוסף מבית האסורים. ומכאן נלמד מוסר שאסור לארם לאבד שום תקווה, אפילו שרואה לפניו רק חושך ואפילה בלי נקודת אור, יאמין שבסוף יהיה טוב, יום אחד החושך יגמר ויצא הוא לחוף מבטחים ולאור גדול.

וכך גם בגאולת הכלל, כי לא לצמיתות יהיה המכר לעם נכרי (לשון אור החיים הקדוש שמות כא, יא), לאחר כל התלאות שעבר העם היהודי במשך כאלפיים שנות גלות, יזכה הוא לראות את הגאולה הממששת ובאה ה' ויגלה ה' יתברך אור שכינתו על הצדיקים ויאמרו כולם הנה אלוקינו זה קוינו לו וישיענו, זה ה' קוינו לו נגילה ונשמחה בשיעונו (תענית לא, ע"א).

"חושך" זו מלכות יוון הרשעה שהחשיכה את עיניהם של ישראל מאביהם שבשמים (בראשית רבה ב, ד), אך לבסוף קומץ אנשים שנלחמו בחירוף ובמסירות נפש למען קדושת שמו יתברך וקיום מצוותיו, זכו לנצח את האימפריה היוונית הגדולה, וסילקו אותם מעל ארענו הקדושה, ואחר כך באו בניו לדבר ביתך ופנו את היקף וטהרו את מקדשך והדליקו נרות בחצרות קדשך, לאחר החושך נחיה אור גדול, וקבדו ה' עליך ורה (ישעיה ס, א).

שנו רבותינו (שבת כא ע"א ונפסק בשו"ע סימן תרע"ג ס"א) שמנים ופיתולות הפסולים בשבת כשרים לנרות הנוכה. ורמז יש בדבר לנשמות ישראל, נר ה' נשמת אדם (משלי כ, כז), שאע"ג שבשאר ימות השנה כשמדברים איתם על שמירת שבת והנחת תפילין הם לא נדלקות ומתלהבות, מ"מ בחנוכה יכולים הם להידלק, בכח אורות החנוכה להטפיע על נשמות ישראל קדושה וטהרה ורשפי שלהבת קודש לעבודתו יתברך, כיון שטמונים באורם מסירות נפש לשמירת התורה והמצוות, ואת לפיד האש הזה עלינו להמשיך עד ביאת גואל עזק.

יהי רצון שבקרב בקרוב נזכה להתגלות אורו של משיח עזקנו בגאולת עם ישראל ובניין בית המקדש, אמן.

שבת שלום ומבורך לכל בית ישראל

אם הבית מתנהל בשלום, גם הילד יתנהל על מי מנוחות.

אחד הספורים הנודעים על הרבנית ע"ה, קשור לאביה, רבי **אריה לזן** זצ"ל שנהג לפקד את בית בתו הרבנית בשנים שהנלדים היו קטנים, ולעזר לה בכרטיס קטנים שנקראו להם, כדי שבעלה הגאון יוכל להקדיש את **מלא ומנו לתורה.**

ונהג יום אחד בשעת ההקדמה, בעת שרבו נכנס לביתו לסעד את ארוחת ההקדמה, שם לב רבי אריה שהרבנית מושיבה אותו בחדר המבוא ומגישה לו שם את קנתו כדי שילמד בנחת.

שמירת העניים וחסימת הפה, בשעת מרבה, נחשבים כמצרכים נדירים בשמים.

כעשרים שנה היו האחים הקדושים **מסלאויה** זצ"ל במאסר ובעינויים קשים בגלל עלילות שהעלילו עליהם שונאי ישראל. כאשר שבו לביתם המתין להם קהל רב מאד **ששר ורקד** ומנע מהם את הכניסה לבית. אמר אחד מהם לאחיו: כנראה, נקצבו לנו מן השמים עוד כמה **דקות של גלות**, ועוד לא השלמנו אותן, לכן מונעים מאתנו לשוב לביתנו...

רשימת תפוצה hamaor.net@gmail.com

בחור מבני ישיבת לומזה התארו, והימים ימי מצוקה כלכלית קשה. ניגש אליו ראש הישיבה הגאון רבי **יחיא מייכל גורדון** זצ"ל ושאלו: "מה נשמע? ענה הבחור: "ברוך ד', אלא שנהוג לרכוש מתנת ארוסין, ואין ידי משגת" הצטער הרב גורדון מאד, שכן גם הישיבה הייתה נתונה במצב כלכלי קשה ביותר, ולא יכול לתת לבחור כסף כדי שירכוש שוען. מה עשה ראש הישיבה? נטל את שוען הזהב שקיבל מחותנו כשהיה הוא חתן, **משכנו** ונתן את הכסף לבחור, כדי שירכוש מתנת ארוסין...

סיפורי חסידים הם הטבה כללית, העושים מן האדם בעל מידות ועובד ה'. לאחר הטבת הנרות מגיע תורו של האור המאיר.

איזה אחד נכנס לרופא ואומר לו: ד"ר בזמן האחרון כולם מתעלמים ממני, אז הרופא אמר: **הנא בחר ו** **אמא בתר ו** ********

זקן עולה לאוטובוס ונעמד ליד בחור צעיר, הצעיר קם ומבקש מהזקן שיישב לאחר שהזקן מסרב מספר פעמים חוזר הצעיר לשבת, אחרי דקה בערך קם שוב פעם הצעיר והזקן אומר לו: שבו! לא שיניתי את דעתי, אחרי דקה נוספת עוד פעם הצעיר מנסה לקום והזקן שכבר התחיל להתעצבן הושיב את הצעיר בכוח ואומר לו, אתה לא מבין? אני רוצה לעמוד! אומר לו הצעיר:

סליחה אדוני אבל בגללך כבר **הפסדתי עכשיו שתי תחנות!**

לעילוי נשמת: נסיים בן רימה, שרה בת חורשד, דינה בת ותר, יוסף דהאן בן שמחה, ליאור בן אילנה, ששון בן טיפחה, שמחה בת לולו, יחיא בן לוליה, נחם חיים אוחנה בן חניה, נעמה בת עיזה, שלומית חיה בת אסתר, סעידה מול בת יעקב, מלכה בת שרה, נחום בן נחום, יגאל בן מלכה, דוד ומרים אלבו, הרב אלעזר בן שמחה, יעקב בן אורית, יחזקאל בן שמחה, דדה בת אסתר בוגנים, יעקב בן נטלי, רפאל בן קלרה, הרב יעקב יוסף בן מרגלית, אלברט בן זוהרה אלעזר בן רגינה, אפרים אליהו בן מרים, שלום בן אורה מורי, הרב יורם אברגיל, הרב יהודה יאיר, שמעון בן רינה, ישראל בן שמחה סבג, אואסינה בת גוריה חלפון, שמואל בן רבקה זכאי **מרן הרב עובדיה יוסף בן גורגיה**